

Directora de la conferència Internacional SPICE 2017

Professora titular del Departament de Ciències
Matemàtiques i Informàtica de la UIB

«Les dones són un punt de vista indispensable en la informàtica»

Com decidíreu ser investigadora? Com vàreu arribar a aquest punt?

Quan vaig acabar la carrera d'Informàtica, era a la Universitat Autònoma de Barcelona. Vaig començar a fer feina per a una empresa privada alemanya de renom, Siemens. Als directius, els agradava que passàssim un període de temps en la seu central de Munic i hi vaig estar quatre mesos. Estava molt satisfeta amb la feina que feia, però tenia ganes de tornar a Mallorca. Mentre era allà, varen venir per un tema puntual uns companys de la carrera que feien feina a la UIB, i em varen dir que just es començava a muntar la carrera d'Informàtica a les Illes i que necessitaven gent. Em va costar entendre què implicava fer recerca, així com trobar un director que em guiàs i m'ajudàs. Crec que això era perquè tots els catedràtics que hi havia en aquell moment provenien d'altres titulacions, ja que la carrera era relativament nova. A mi m'agradava fer un tipus de recerca aplicada i em va costar bastants d'anys encaminar-m'hi. Des del moment en què ho vaig descobrir i que em va anar bé, devers l'any 2000, em trob més estabilitzada i estic molt contenta amb la meva tasca investigadora.

Com creieu que millora la informàtica les necessitats dels negocis i la satisfacció dels usuaris?

Molt i en tots els àmbits. Crec que la informàtica ajuda molt a millorar les necessitats dels negocis i ofereix, cada vegada més, serveis nous. Per exemple, el fet d'introduir la tecnologia 5G ens permetrà d'accedir informació de manera quasi instantània a través de les múltiples aplicacions existents i accessibles des dels telèfons mòbils, des de qualsevol punt. Amb els sistemes de conducció autònoma dels cotxes i amb els temes de les ciutats intel·ligents, també veurem canvis importants a les ciutats. Pel que fa a les relacions de

la tecnologia amb el que s'anomena Internet de les coses, veurem grans canvis a casa nostra, en la manera com interactuarem amb els aparells electrònics i electrodomèstics, i també amb la roba que ens posarem i els dispositius que incorporaran.

Com és ser dona en un món ple d'homes, com és el cas de la informàtica?

Un cas estrany, encara. A cada examen, cont el nombre de dones que hi ha dins l'aula i el percentatge mai no és superior al deu per cent; de vegades, fins i tot inferior al cinc per cent. El món de les enginyeries és ple d'homes. Crec que si al món de la informàtica perdem les dones, perdem un punt de vista femení, una percepció diferent, que és indispensable en tots els avenços. A l'hora d'incloure segons quines necessitats o particularitats als productes, hi ha poques dones que ajudin a identificar els requisits dels usuaris. A més, el punt de vista del disseny també pot canviar en funció del gènere. Però, com que som poques, no hi tenim gaires oportunitats de col·laborar. Jo basaria tots els esforços perquè, des de ben petits, es lluiti per una igualtat real de gènere. Crec que no els oferim prou aquest camí, ja que estructuralment no som diferents.

Som conscients dels perills que té l'ús de les noves tecnologies i de les xarxes?

No ho som prou, independentment de l'edat que tinguem i del nostre gènere. Si tenim el mòbil amb GPS, estam geolocalitzats a tots els efectes. Si utilitzam el WhatsApp i conversam amb els nostres contactes, totes aquestes converses queden emmagatzemades i es podrien recuperar i utilitzar en qualsevol moment. Si pujam fotos a Instagram o a Facebook, ho fem públic. Així com som conscients que en el món real hi ha estafes, també pot passar en el món digital: a l'hora de fer transaccions econòmiques, de proporcionar

dades a aplicacions quan les instal·lam al mòbil, quan acceptam avisos sense llegir-ne la lletra petita... En general, crec que hi ha un desconeixement bastant fort respecte de la compartició real que fem avui dia de les nostres dades i de la nostra imatge, i es pot arribar a saber quasi tot.

El fet de tenir programari i aparells més desenvolupats ens ha fet més peresosos o fa perillar llocs de treball?

Crec que en cap cas la tecnologia no fa perillar els llocs de treball, però sí que és cert que canvien els perfils professionals, el tipus de feina que fa la gent, i la tendència és que la feina sigui de cada vegada més especialitzada. Crec que una feina altament qualificada és més desitjable i, si podem tenir automatitzacions de programari que facin una feina rutinària, que normalment mai no són agradables per a la persona que l'ha de fer... A més, per poder arribar a tenir un robot que faci aquesta feina rutinària, abans haurem creat molts de llocs altament qualificats per configurar i dissenyar aquests «substituts». No llevam mà d'obra, la reconvertim en feina altament qualificada. Hi haurà llocs de treball que es «perdran» i d'altres de nous que apareixeran.

Vàreu dirigir el congrés SPICE. Quins records en teniu?

En tinc molts bons records. Reunir la comunitat d'investigadors de la teva àrea de recerca i descobrir-los la teva terra i el teu entorn és molt gratificant. El que realment recordes d'un congrés és com t'han tractat, com ha estat l'entorn, el menjar, i com han estat les activitats paral·leles que s'han organitzat. La nostra comunitat, el clima, la gastronomia i l'ambient fan que la ciutat de Palma sigui un entorn molt agradable per al congressista; els agrada molt venir a Palma. Utilitzar eines en línia com l'Skype o d'altres pot ser útil per a reunions puntuals, però no és el mateix. Per altra banda, l'experiència amb UIBCongrés va ser molt bona. Ja havíem fet altres esdeveniments amb ells, i la seva experiència acumulada a través de tots els congressos i activitats que organitzen fa que ho tinguin tot controlat i que tot surti bé. Crec que la seva ajuda és molt necessària, ja que un investigador no coneix ni pot controlar tots aquests temes.

Per què és tan difícil accedir al món de la recerca?

En primer lloc, perquè no hi ha gaires beques per fer recerca; la majoria són d'àmbit estatal i és un món molt competitiu. A més, els grups de recerca petits estam en desavantatge respecte dels grups que són grossos, ja que, a l'hora d'avaluar el currículum global del grup, els grossos tenen molts més recursos i solen generar

més resultats. És difícil per a un jove investigador accedir a alguna d'aquestes beques o a una plaça d'un departament per fer-hi d'ajudant. I, quan les tenen, són uns llocs de treball per a un període determinant, i quan s'acaba, el futur és incert perquè no hi ha garantia de progrés.

Com veieu personalment l'evolució actual de lluita pels drets de la dona?

De cada vegada anam una mica més bé, tot i que poc a poc. No fa tants anys, la dona no tenia accés a la Universitat ni a votar; no podia compartir la seva vida amb qui volia; no podia fer feina a segons quins determinats entorns perquè no estava ben vist... Actualment, l'entrada de la dona a la Universitat s'ha igualat, però l'accés a les posicions de responsabilitat directives que puguin decidir encara és molt inferior al cinquanta per cent. Som una ferma partidària que en cap moment no s'hagi de triar una persona en funció del gènere, sinó de la seva professionalitat i dels seus coneixements.

En quins projectes futurs treballau darrerament?

Estam immersos en projectes del pla nacional i relacionats a aplicar principis del pensament *Lean* i pràctiques àgils a la manera de fer feina en desenvolupament de programari. És a dir, a veure com el pensament *Lean* i els mètodes àgils, que ara estan tan de moda, poden ajudar a canviar per a bé la manera de fer feina de les empreses.

